

sam, tudi za prostor v razstavi plača od 1 gold. do 2 in 3 gold. Najlepsi živali se bodo 1. dne maja premije delile, ali v denarjih, ali v srebrnih in bronastih svetinjah ali pa v pohvalnih pismih. Tudi srečkanje bode združeno s to razstavo, o kateri se vse bolj natančno zve v pisarnici kmetijske družbe. — Drugi razglas zadeva pomoč zoper trtno uš, katero družbi kmetijski in vinorejcem ponuja neki g. Jožef Heyduk iz Tokaja na Ogerskem. V čem obstaja njegova skrivna tekočina, tega mož ne pove, samo to naznanja, da je gotova pomoč zoper trtno uš in pa dober kup; tudi to še pravi, da jo je ponudil v Klosterneuburgu, pa je prekasno prišel s svojo ponudbo, ker so bolne trte že vse izkopane bile. — Menda ne bo nihče mačka v žaklji kupil zoper trtno uš, pa menda tudi naše perutnine ne bode zavoljo precejšnjih stroškov veliko romalo v Dunajsko razstavo.

— (Hranilnica Ljubljanska) je v poslednjem svojem občnem zboru razdelila te-le darove: Ubožnici Ljubljanski 2500 gold., — zavodu malih otrok 200 gold., — katoliškemu društvu za zimsko obleko ubozih otrok 100 gold., — gimnaziji Ljubljanski 200 gold., Novo-meški 100 gold., Kranjski 100 gold. in Kočevski 100 gold., — Ljubljanski realci 200 gold., — učiteljski pripravnici 100 gold., — obema mestnima ljudskima šolama v Ljubljani po 150 gld., — „Schulpfennig-u“ 100 gold., — „Národní šoli“ 100 gold., — nunski dekliški šoli v Ljubljani 300 gold., — nunski dekliški šoli v Škofji Loki 100 gold., — ljudski šoli v Novem mestu 100 gold., — protestantski ljudski šoli v Ljubljani 200 gold., — muzični šoli Ljubljanski 200 gold., — družbi bolnikov v Ljubljani 100 gold., — požarni družbi v Ljubljani 200 gold., — bolnišnici otroški v Ljubljani 200 gold., — bolnišnici deželni za Ljubljanske bolnike 200 gold., — za kosilo Kranjskih ubozih dijakov v Gradcu 150 gold., — družbi diurnistov 100 gold., — za podporo nemškemu gledališču 300 gold., — zgodovinskemu društvu v Ljubljani 100 gld., — mestni godbi 100 gold., — družbi rokodelskih pomočnikov v Ljubljani 50 gold. — V tem zboru je bil tudi račun stroškov za zidanje nove realke naznanjen, ki znašajo čez 480.000 gold.

— (Preskušnje na tukajšnji babiški šoli) so bile 26. in 27. dne februarja. Izpraševali so gospodje: vladini svetovalci vitez dr. Stöckl, primarij bolnišnice dr. Kar. Bleiweis, in c. kr. profesor dr. Valenta. Učenk bilo je 15, namreč 8 Slovencev in 7 Hrvatov. Preskušnje so prestale 2 Slovenke in 3 Hrvatice prav dobro, 4 Slovenke in 2 Hrvatice dobro, 2 Slovenke in 2 Hrvatice pa dostojno.

— (Med velikim številom Ljubljanskih štacunarjev) je dandanes res težko začetniku se na trdne noge spraviti; vendar kdor ima dobro blago, je delaven, pošten in varčen, se opomore. To vidimo tudi pri specerijski štacuni Štefetuvi nasproti Šenklaške cerkve, kamor zahajajo od zjutraj do noči pogostoma kupci, kateri tukaj vsake baže dobro robo dobijo in kolikor mogoče dober kup. To srečo gosp. Štefetu tem več privoščimo, ker je iskren narodnjak ne samo z besedo, temuč tudi z dejanjem, kakoršnih je v Ljubljani med specerijskimi štacunarji celó malo; čeravno z Nemčijo in v Nemčiji nimajo nobene barantije, so vendar večidel zagrizeni nemčurji, za kaj pa? tega sami ne vedo.

— (Obraz grofa Jož. Barbo-ta) je pretekli teden v čitalnici na ogled postavil gosp. Franké; enoglasna se je čula hvala izvrstno dobro zadeti podobi.

— (Družba za prodajo mesa) se je začela tudi v Ljubljani snovati zavoljo tega, ker so mesarji meso čez tarifo prodajali. Ko so pa o ti družbi (Consumm-Verein) slišali, so brž ceno mesa na tarifo in nekateri mesarji

še pod tarifo znižali, tako da se zdaj dobi meso od 18 do 28 krajc. funt. Ako bodo mesarji Ljubljanski tako naprej ravnali, meso po tarifi prodajali in proti občinstvu se lepo obnašali, bodo to namenjeno družbo zadušili, predno bo rojena.

— Tisti „Nationalrath“, o katerem je naš zadnji list omenil, da ga je Dunajska „Presse“ in po njej „Laibacherica“ na svet nesla, je skovan bil, kakor se nam za gotovo poroča, v neki krakovski krčmi „pri Ergolinu“, očeta pa da sta mu neki journalist in pa neki penzionist. Kdor o tem „Nationalrathu“ hoče kaj več vedeti, naj gré k „Ergolinu“; vsaj bo dobre ribe in rake jedel, če mu „Nationalrath“ ne bo želodca pokvaril.

— (Vabilo k besedi narodne čitalnice) 7. dne marca 1875. Program: 1. Zajc „Večer na Savi“, moški zbor s čveterospevom. — 2. „O modi“, bere gospod Franjo Drenik. — 3. Bellini. Recitativ in Cavatina iz opere „Sonambula“, poje gospodičinein gospodje pevskega zbora. Solo poje g. J. Noli. — 4. Verdi. Odlomki iz opere „Trovatore“, poje gospodičina Frey-e-a. — 5. Godba domačega orkestra. — 6. Jan Knahla „Ljubez“, pesem za tenor-solo in zbor. Tenor-solo poje gospod J. Meden. — 7. Kreutzer. Peterospev in zbor iz opere „Nachtlager von Granada“ poje gospodičina Piskar-jeva in gospodje J. Noli, Valenta, Bisjak, J. Paternoster in zbor gospodičin in gospodov. Začetek ob 7. uri zvečer.

Odbor čitalničin.

— (Razglas banke „Slovenije“) Da se ne bodo delničarji izgovarjali, da jim ni bilo znano, kar je ravnateljstvo banke „Slovenije“ po pravilih v Dunajskem in Ljubljanskem uradnem časniku objavilo, zato priobčimo taisto tudi tukaj, da se vsaki delničar o pravem času škode varovati more, kajti po preteku tega zadnjega obroka, zapadejo nedoplačane delnice; ta oklic ravnateljstva se glasi tako-le:

„Z razglasom od 4. januarja t. l. bil je za tiste delničarje, ki so prvo doplačilo z 15 gold. za delnico odrajtali, z drugim odplačilom pa, ki je zapadlo 20. grudna, še na dolgu ostali, je bil vsled §. 221 kupčijske postave drugi obrok za vplačanje podaljšan do 4. svečana (februarja) t. l. Ker pa nekateri delničarji še zmirom niso tega doplačila odrajtali, zato se jim **zadnji obrok** doplačanja stavi do 31. dne meseca marca, z opominom, da si imajo sami pripisati nasledke, ki jih zadenejo po §. 7 bankinih pravil, ako ne odrajtajo imenovanega doplačila.“

V Ljubljani 7. svečana 1875.

Ravnateljstvo banke „Slovenije“.

Za nagrobni spominek Hicingerjev so dalje darovali: gosp. Janez Volčič, župnik Podgradom 2 gold. — Iz Postojne po gosp. A. Lavrenčiču: gosp. Ant. Dekleva 5 gold., gosp. Jož. Dekleva 2 gold., gosp. Alojzi Dekleva 3 gold., gosp. Fr. Lavrenčič 3 gold., „Ježičnik“ 1 go d.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Pravda Ofenheimova, na katero — reči smemo — je bila pozornost vsega sveta obrnjena, je končana; porotniki so Ofenheima skoz in skoz za nekrivega spoznali. To vam je bil hrup v sodniški dvorani v soboto proti večeru, ko je načelnik porotnikov na vseh 9 vprašanj odgovoril, da Ofenheim ni ničesa kriv! Nekateri so ploskali, da se je dvorana tresla, drugi sikali, da je moral Gernerth, ki je namesto obolelega Wittmanna prevzel predsedništvo in pravdo do konca vodil, mir ukazati. Toda naj o koncu pravde povemo nekoliko važnejših reči.

Državni pravnik grof Lamezan je potem, ko je bilo izpraševanje končano, ostal pri svoji zatožbi ter skušal dokazati krivdo zatoženca, ta pa in njegov zagovornik dr. Neuda sta se dokaj spretno in čvrsto zagovarjala ter spuščala krog sebe puščice, ki so različne osebe viših krogov prav občutljivo zadevale. Predsednik Wittmann je ravno pred začetkom končnega govora prejel od predsednika višje sodnije barona Heina pismo, v katerem ga ta neki graja, češ, da je zatožencu in zagovorniku pri zagovarjanju pušchal preveč svobode ter ju ni vstavljaj, kedar sta zadevala višje osebe. Pravijo, da je to pismo Wittmanna tako ostrašilo, da se je, kakor smo zadnjič poročali, na tla zgrudil. Zavaljo tega pisma je poslanec Fux v državnem zboru stavil interpelacijo, na katero je pa Glaser odgovoril, da, dokler pravda ni končana, o tej reči ne more dajati nikakoršnega odgovora. Jasno pa je na vsak način, da sta minister Glaser in Banhans za to pismo vedela.

Po končanih govorih je sestavilo sodišče 9 vprašanj o sledečih hudobijah, katerih je zatožba Ofenheima dolžila: 1. da je svojemu žlahtniku Herzu podaril 170.000 gold. upravni odbor Črnoviške železnice in Avstrijsko državo, ki obresti te železnice plačuje, pa za nos vodil z neko nevidezno pobotnico; 2. da je na enaki način nekemu Stilemanu dal 80.000 gold. in oškodoval železniške delničarje in pa cesarstvo; 3. da je nekaterim odbornikom strahovita darila delil, na pr. bivšemu ministru Giskri celih 100.000 gld. v žep vtaknil, sebi pa 50.000 odmeril; to pa vse iz denarjev, ki so jih vplačali železniški delničarji in pa cesarstvo; 4. da je pri odkupovanju zemljišč zvijačno za-se pograbil kot dobiček celih 100.000 gld., nekemu pomagaču pa 6000 gold. na škodo društva in države naklonil; 5. da je nalašč slabe železniške prage ali podkladnice kupoval v imenu društva po 85 gold. in 94 krajc., in jih potem društvu za 1 gold. 20 kr. zarajtal in tako društvo in državo opeharil za 34.000 gold.; 6) da je nalašč železnico z Angleškim podvzetnikom slabo delal in potem Angleža Brasseyja pred časom odvezal in mu položeni vadium nazaj dal, društvu pa legal, da je železnica dobro napravljena; tako je društvo in državo, ki sta potem slabo in nevarno stavljeno železnico morala popravljati, oškodoval za 2 milijona in 305.328 gold.; 7) da je z lažmi društenike pregovoril, da so mu za njegov trud odmerili nagrado 32.000 gold.; 8) da je Angležu celih 550.000 gold. preveč izplačal pri končnem računu, in 9) da je pri zvijačnem nakupovanju dovoljenja za Rumunsko železnico društvo opeharil za 440.000 gold.

Porotniki so na vsa ta vprašanja odgovorili „ne-kriv“ in sicer: pri 1., 2. in 3. vprašanji z 9 glasovi proti 3, — pri 4. in 9. vprašanji z 10 proti 2, — pri 5. in 8. vprašanji enoglasno, — pri 6. vprašanji z 11 proti 1, pri 7. vprašanji z 7 proti 5.

Sodišče je potem moralo spoznati zatoženca nekri-vega ter oprostiti ga stroškov obravnave in povračila škode. Stroške, ki utegnejo vsled sekvestriranja Črnoviške železnice narasti na 1 milijon goldinarjev, dasi-ravno obravnava in sodnijska preiskava ne stanete čez 25.000 gold., bo morala tedaj država trpeti. Zakaj ne? saj imamo dosti denarja! — O sodbi porotnikov nam ne pristuje besedovati, naj se nam zdi pravična ali ne. Le toliko omenimo, da, če se je komu primerno zdelo, pred sodnijo tirati današnje sleparstvo, bi ne bil smel stati pred porotniki Ofenheim sam, ampak veliko — veliko drugih; zakaj bi eden za vse trpel?! Dasiravno pa ni bil nihče obsojen, je svet vendar izrekel v tej pravdi

ostro sodbo zoper sistem, pod katerim se morejo take reči goditi, kakoršnih je pravda na kupe spravila na dan.

— Prvi nasledek Ofenheimove pravde se je že pokazal, minister Banhans je šel na odpust! Kaj ima pomeniti pri ministrih beseda „odpust“, to je pač vsakemu jasno. Za zdaj je šel „zavaljo bolehnosti“ za dva meseca v deželo, kjer „citrone cveto in fige rastejo“, a nazaj na ministerski stol ga več ne bo. Da je minister bolehen, to mu radi verjamemo, saj se je pri Ofenheimovi pravdi hudo prehladil. Čudni primerljaj pa je ta, da je ravno noč pred njegovim odhodom v oddelku denarnega ministerstva nastal požar, ki je vpepelil vse ministre in drugih račune. — V soboto se je peljal Banhans z brzovlakom memo Ljubljane; čudili smo se, da ga na kolodvoru ni nihče pričakoval, tudi trgovska in obrtniška zbornica Kranjska s predsednikom gosp. Dreotom (ali Drehorom) in podpredsednikom ne. Ali ni to najgrša črna nehvaležnost? Kaj si bo mislil gospod minister o ljudéh, katerim je še najnazadnje tako dobroto skazal! „Die Leute haben keinen Takt“, je gotovo mrmral minister, ko se je ozrl na prazni kolodvor. Zdaj je že pod gorkejšim nebom, njega pa nadomestuje Chlumecky. Z njegovim „odpustom“ je narejena v celoto ministerstva luknja, katera se menda ne bo prej zacelila, da bodo šli vsi drugi ministri za njim, kajti z Banhansom vred je po Ofenheimovi pravdi blamiralo se vse ministerstvo, ker je skupno sklenilo Ofenheima izročiti sodnji. Tu se pač sme reči: „Kdor drugemu jamo koplje, sam va-njo pade.“

— Za obravnave državnega zbora se malokdo briga. In vendar, kakor je poslanec dr. Kronawetter v javni seji rekel, prizadene vsaka ura zborovanja deželam 706 stroškov!

— Knezi in grofi gosposke zbornice bodo — tako so sklenili sami — dobivali, kedar bodo šli k delegacijam v Pešto, tudi svoje diëte ali dnevne plače. Tedaj zopet ena novih iznajdeb liberalcev! Kaj tacega ni nikjer drugje na svetu.

Ogersko. — Ministerstvo še zdaj ni sestavljeno. Saj pa tudi nobeno ne bo pomagalo, naj pride kakoršno koli.

Listnica vredništva. Gosp. H: Prejeli; pride prihodnjič. — Gosp. A. Ž. na R: Počakajmo poročila g. W., ki je vse tri posestva ogledaval. — Gosp. F. H. v St. Dopis vaš smo odložili, ker se nam stvar ne zdi pripravna za javnost in jo morda drugače kako vravnate. Čisto osebne zadeve neradi razglajamo. — Gosp. dopis „iz Košanske doline“: ne moremo, da še večja ne bode zdražba.

Žitna cena

v Ljubljani 27. februarja 1875.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 10. — banaška 5 fl. 36. — turšice 3 fl. 20. — soršice 4 fl. 10. — rži 3 fl. 60. — ječmena 3 fl. —. — prosa 3 fl. —. — ajde 3 fl. —. — ovsa 2 fl. 10. — Krompir 2 fl. 50.

Loterijske srečke:

v Trstu	{	27. feb. 1875:	1.	23.	51.	83.	88.
v Lincu			67.	60.	36.	39.	78.

Prihodnje srečkanje v Trstu 13. marcija.

Kursi na Dunaji 27. februarja.

5%, metaliki 70 fl. 90 kr.	Ažijo srebra 105 fl. 20 kr.
Narodno posojilo 75 fl. 80 kr.	Napoleondori 8 fl. 91 kr.